

Пролетно таксиране на дивеча в България – 2026 година

Във връзка с изискванията на чл. 61 от Правилника за прилагане на Закона за лова и опазване на дивеча с писмо на Изпълнителната агенция по горите с рег. индекс № ИАГ – 2731/27.01.2026 г. бяха дадени указания за провеждане на пролетните преброявания на дивеча за 2026 г. и бе извършена пролетна таксация на дивечовите запаси в ловностопанските райони на територията на страната.

Ръководството на всяка регионална дирекция по горите извърши подготовка за правилното провеждане на таксацията на дивечовите запаси във всички ловностопански райони.

След проведените инструктивни съвещания, организирани в държавните горски и ловни стопанства, ръководителите на сдруженията изготвиха графици за провеждане на таксацията в ловностопанските райони на ловните дружини след съгласуване с техните ръководства и определиха съответните отговорници.

Таксацията в горските територии бе извършена едновременно в едни и същи дни, за да не се допусне преброяването на един и същ дивеч два или повече пъти.

Таксирането на дивеча в държавните ловностопански райони, за които няма сключени договори за предоставяне на стопанисването и ползването на дивеча, се извърши от съответните държавни горски стопанства, както и в държавните ловни стопанства. Таксирането на дивеча в държавните дивечовъдни участъци се извърши от юридическите лица, сключили договори за стопанисване и ползване на дивеча по чл. 36, ал. 1 от Закона за лова и опазване на дивеча.

Установяването на запасите на едрия дивеч се извърши съгласно заложените принципи в Наредба № 18 от 07.10.2015 г. за инвентаризация и планиране в горските територии, както и Методиката за мониторинг на запаса на дивата

свиня и едрия дивеч в Република България. При оформяне на таксационните данни са взети предвид целогодишните наблюдения върху дивеча и резултатите от ловните излети.

Държавните горски и ловни стопанства представиха за обобщаване в регионалните дирекции по горите резултатите от таксацията по ловностопански райони, като използват изготвените в електронен вид в информационната система на ИАГ (<https://www.system.iag.bg>) образци за държавните ловностопански райони и за районите на ловните дружини.

Регионалните дирекции по горите представиха в информационната система на ИАГ (<https://www.system.iag.bg>) обобщени таксации по ловностопански райони, придружени с писмен обзор за състоянието на дивеча и причините за настъпили изменения в количествено и качествено отношение. Едновременно с таксацията на дивеча за ловностопанските райони районните дирекции по горите представиха в ИАГ и проектопланове за ползването на дивеча през ловния сезон 2026 – 2027 г. по държавни горски и ловни стопанства.

Обзорите за състоянието на дивечовите запаси по регионалните дирекции показват, че таксацията на дивеча е изготвена съгласно дадените указания. Резултатите от таксацията бяха представени в срок, като данните са отразени в съответните форми в интернет базираната информационна система на ИАГ.

Данни от проведените таксации в трите национални парка не бяха представени, поради което не са посочени.

Анализът на резултатите налага извода, че при едрия дивеч във всички ловностопански райони като цяло се формират дивечови популации, които постепенно нарастват.

Получените резултати от таксацията при отделните видове дивеч имат следната характеристика:

РДГ		
	Благороден елен	Елен лопатар
Берковица	330	101
Благоевград	251	314
Бургас	2513	1039
Варна	1682	652
Велико Търново	1966	491
Кърджали	563	264
Кюстендил	279	276
Ловеч	1066	225
Пазарджик	573	312
Пловдив	2062	1383
Русе	5145	489
Сливен	1094	60
Смолян	574	175
София	1679	2091
Стара Загора	918	35
Шумен	3908	191
ДЛСР по РДГ:	24 603	8098
УОГС – Петрохан	45	0
УОГС – Юндола	0	58
ДЛСР Военно ЛС	7	0
Предост. на др. ведомства:	52	58
Берковица	769	22
Благоевград	47	140
Бургас	1231	189
Варна	817	143
Велико Търново	3574	41
Кърджали	1168	2743
Кюстендил	10	0
Ловеч	1656	58
Пазарджик	152	163
Пловдив	559	91
Русе	2859	3
Сливен	1468	80
Смолян	1314	303
София	666	207
Стара Загора	718	31
Шумен	5121	0
Еледжик	28	203
Студен кладенец	131	1398
ПЛСР по РДГ:	22 288	5815
ОБЩО ДЛСР 2026	24 655	8156
ДЛСР 2025	22 701	8019
% спрямо 2025	7.9	1.7
ОБЩО ПЛСР 2026	22 288	5815
ПЛСР 2025	20 155	5440
% спрямо 2025	9.6	6.4
ВСИЧКО 2026	46 943	13 971
Всичко 2025	42 856	13 459
% спрямо 2025	8.7	3.7

БЛАГОРОДЕН ЕЛЕН

Общата численост на благородния елен възлиза на 46 943 индивида, от които в държавните ловностопански райони (ДЛСР) са 24 655

ВИД ДИВЕЧ															
ЕДЪР ДИВЕЧ								ДРЕБЕН ДИВЕЧ				ХИЩНИЦИ			
Сърна	Дива свиня	Дива коза	Глухар	Муфлон	Алпийски кози	Тибетски як	Зубър	Заек	Фазан	Яребица	Кеклик	Вълк	Чакал	Лисица	Скитащи кучета
ДЪРЖАВНИ ЛОВНОСТОПАНСКИ РАЙОНИ															
2170	920	25	11	29	0	0	0	701	267	309	90	122	351	350	40
3986	1343	0	555	256	0	0	0	1986	8	520	512	247	2	551	110
3705	2809	0	0	344	0	0	0	1959	95	66	0	110	1105	634	72
1359	1350	0	0	318	0	0	0	1608	2072	349	0	0	868	398	152
2097	980	31	0	123	0	0	0	879	833	25	0	41	217	253	33
1730	1480	34	0	567	0	0	0	1244	221	196	90	87	300	291	87
999	462	155	15	255	0	0	0	228	0	265	104	32	24	99	6
1263	941	20	0	0	0	0	0	202	134	184	0	50	163	133	13
2286	1158	246	654	433	0	0	0	772	0	0	0	46	31	454	41
3019	2014	1153	298	999	16	0	0	1777	1656	1668	65	43	104	456	17
2551	1126	0	0	83	0	0	85	2057	1394	203	0	0	942	444	112
2037	1477	0	0	100	0	0	0	915	274	126	10	50	594	348	82
1515	1022	621	770	362	0	0	0	1098	0	56	64	100	1	470	96
2339	1374	237	181	342	0	22	0	310	15	151	54	79	124	305	63
1633	683	86	0	79	0	0	0	930	345	250	10	53	255	236	83
1566	2228	0	0	282	0	0	0	2231	536	197	0	17	679	383	137
34 255	21 367	2608	2484	4572	16	22	85	18 897	7850	4565	999	1077	5760	5805	1144
330	60	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	10	40	10
77	40	0	4	68	0	0	0	38	0	0	0	2	0	12	20
7	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
414	115	0	4	68	0	0	0	38	0	0	0	7	10	52	30
ПРЕДОСТАВЕНИ ЛОВНОСТОПАНСКИ РАЙОНИ															
10 703	4285	0	0	0	0	0	0	30 595	33 052	27 697	270	270	9651	5576	1912
5276	2582	0	0	0	0	0	0	19 441	545	13 231	8560	340	457	1970	812
5354	3404	0	0	0	0	0	0	28 117	6167	19 027	235	177	6801	2527	1038
4038	2573	0	0	110	0	0	0	24 855	20 822	18 850	20	5	4975	2421	1718
8928	5507	0	0	7	0	0	0	23 717	24 417	5621	0	124	7206	3628	2788
14 175	6153	0	0	0	0	0	0	30 098	19 069	21 035	2534	336	9502	4221	1957
5838	2787	0	0	0	0	0	0	9622	485	15 272	679	92	1663	1498	750
10 304	3458	0	0	0	0	0	0	37 388	43 777	10 464	191	38	9229	3918	2201
4272	2244	22	114	0	0	0	0	16 136	3898	23 478	40	30	1812	1871	689
6762	2893	107	59	14	0	0	0	45 618	33 322	70 329	603	97	3178	2705	1182
4271	1472	0	0	0	0	0	0	37 990	21 439	9560	0	0	4161	2682	1627
6212	3218	0	0	50	0	0	0	34 758	12 662	33 218	509	108	6575	3088	889
8670	2916	1705	1470	91	0	0	0	13 759	13	1412	906	186	66	3057	759
13 606	5484	22	14	0	0	0	0	20 708	4692	26 247	1195	288	4669	3561	1893
5211	1766	71	0	192	0	0	0	21 923	22 237	29 709	174	51	7366	2507	1299
4780	2610	0	0	0	0	0	0	22 137	9524	9873	0	10	5785	3417	1601
161	182	0	0	35	0	0	0	0	0	20	0	0	10	12	0
59	71	0	0	0	0	0	17	150	0	0	450	15	65	20	6
118 620	53 605	1927	1657	499	0	0	17	417 012	256 121	335 043	16 366	2167	83 171	48 679	23 121
34 669	21 482	2608	2488	4640	16	22	85	18 935	7850	4565	999	1084	5770	5857	1174
31 727	15 983	2472	2444	4220	16	18	65	15 693	7368	4387	1068	1023	5165	5297	951
8.5	25.6	5.2	1.8	9.1	0	18.2	23.5	17.1	6.1	3.9	-6.9	5.6	10.5	9.6	19.0
118 620	53 605	1927	1657	499	0	0	17	417 012	256 121	335 043	16 366	2167	83 171	48 679	23 121
114 323	46 514	1678	1649	439	0	0	17	413 890	261 185	349 465	16 006	2123	76 692	47 330	22 891
3.6	13.2	12.9	0.5	12.0	0	0	0	0.7	-2.0	-4.3	2.2	2.0	7.8	2.8	1.0
153 289	75 087	4535	4145	5139	16	22	102	435 947	263 971	339 608	17 365	3251	88 941	54 536	24 295
146 050	62 497	4150	4093	4659	16	18	82	429 583	268 553	353 852	17 074	3146	81 857	52 627	23 842
4.7	16.8	8.5	1.3	9.3	0	18.2	19.6	1.5	-1.7	-4.2	1.7	3.2	8.0	3.5	1.9

и в ловностопанските райони на ловните дружини – 22 288. В сравнение с миналата година е налице увеличаване от 4087 индивида, или с 8.7 %. Нарастването при благород-

ния елен е основно в предоставените ловностопански райони (ПЛСР) – 9.6 %. В държавните ловни стопанства и дивечовъдните участъци (ДУ), отдадени за стопанисване на

дивеча от юридически лица по реда на чл. 36, ал. 1 от ЗЛОД, се отчита нарастване на запаса на този ловен вид със 7.9 %, което е в резултат на доброто изпълнение на инвести-

ционните програми към договорите за стопанисване на дивеча, в т.ч. регулирането на хищниците и по-ефективна охрана.

По-голям ръст на запасите от благороден елен има в ловностопанските райони от териториалния обхват на Регионалните дирекции по горите в Русе, Шумен, Ловеч и Велико Търново. Нарастването на запаса се дължи основно на редовното подхранване, ограничаване в голяма степен на браконьерството и отстрела на хищници.

Половото съотношение на този вид дивеч във всички ловностопански райони на страната е 1:1.3 в полза на женските индивиди.

ЕЛЕН ЛОПАТАР

Запасът от елен лопатар в страната е 13 971 индивида, от които 8156 – в държавните ловностопански райони, и 5815 – в ловностопанските райони на ловните дружини. В сравнение с миналата година има увеличаване на запаса – общо с 512 индивида, или с 3.7 %. Посоченото увеличаване при елена лопатар е в предоставените ловностопански райони – 6.4 %. В държавните ловни стопанства и дивечовъдните участъци (ДУ), отдадени за стопанисване на дивеча от юридически лица по реда на чл. 36, ал. 1 от ЗЛОД, се отчита увеличаване на запаса на този ловен вид с 1.7 %.

Този вид дивеч се стопанисва основно в оградени площи, което прави управлението на запаса значително по-лесно и предвидимо, насочено към извеждане на необходимата селекция за регулиране на възрастовата и половата структура с цел повишаване на качеството на трофеите. През последните години видът се разселва и в ловностопански райони на ловните дружини.

Половото съотношение на елена лопатар във всички ловностопански райони на страната е 1:1.3 в полза на женските индивиди.

Запасът като цяло е над допустимия за страната.

СЪРНА

Сърната наброява 153 289, от които 34 669 – в държавните ловностопански райони, и 118 620 – в ловностопанските райони на ловните дружини. Спрямо миналата година увеличаването е със 7239 индивида, или с 4.7 %.

При анализ на данните е устано-

вено, че видът поддържа бавен, но постоянен темп на повишаване на запаса. Една от причините за бавния темп на нарастване е загубата на част от естествения прираст в резултат на големия запас на хищниците. Но вече може да се отбележи едно общо стабилизиране на запасите на сърната в страната. Намалването на запаса в някои от предоставените ловностопански райони, където няма предвидено ползване, се дължи на браконьерството, включително и от ловци по време на провеждащите се излети за лов на дива свиня, както и на големия запас на хищниците.

Половото съотношение на този вид дивеч във всички ловностопански райони е около 1:1. Като цяло за страната запасът от сърна е под допустимия.

ДИВА СВИНЯ

Дивата свиня в страната наброява 75 087. Мерките, които бяха предприети от стопанисващите дивеча през 2020, 2021 и 2022 г. за намаляване на запаса на дивата свиня с цел ограничаване на разпространението на болестта АЧС, доведоха до положителни резултати. Запасът на дивата свиня като цяло за страната бе сведен под допустимия. Темпът на разпространение на заболяването се забави и в ловностопански райони, в които дивата свиня бе изчезнала като ловен вид, се наблюдава завръщането ѝ. Нарастване на запасите на вида има във всички ловностопански райони.

Увеличаването на запаса спрямо миналата година е с 12 590 индивида, или с 16.8 %. Въпреки че запасите от дива свиня в страната бележат увеличаване, притеснителна е появата на вторични огнища на АЧС. За да се ограничи разпространението на болестта, е необходимо да продължи стриктното спазване на мерките за биосигурност, дадени в заповеди № РД 48-61/01.10.2019 г., изменена със Заповед № РД 48-3/06.01.2020 г., и Заповед № РД 48-23/18.02.2020 г. на министъра на земеделието, храните и горите.

ДИВА КОЗА

Запасът ѝ в страната наброява 4535. Това е увеличаване спрямо миналата година с 385 индивида, или с 8.5 %.

Общо за страната числеността на

дивата коза е по-голяма, но поради липсата на таксационни данни от трите национални парка за 2026 г. точният запас не може да бъде посочен. Популацията на дива коза на територията на РДГ – Смолян, е стабилна и наличният запас (2326) е над допустимия (1258). Налице е естествено разселване на вида в съседни ловностопански райони с подходящи местообитания.

МУФЛОН

Броят на муфлоните в страната е 5139. Нарастването на запаса спрямо миналата година е с 480 индивида (9.3 %). В държавните ловностопански райони запасите от муфлон са увеличени с 9.1 %, а в ловностопанските райони на ловните дружини са увеличени с 12.0 %. Муфлонът се стопанисва основно в оградени площи, което прави управлението на запаса значително по-лесно, в т.ч. извеждане на необходимата селекция за регулиране на възрастовата и половата структура с цел повишаване на качеството на трофеите.

Положените грижи за вида през 2025 г. водят до увеличаване на запасите му, но като цяло за страната запасът е малко под допустимия (5491).

ГЛУХАР

Общият брой на глухарите в страната е 4145. Спрямо миналата година има минимално увеличаване на запаса с 52 птици от вида, или с 1.3 %.

Въпреки загубата на местообитания, намаляване на основната хранителна база на вида, загуби от браконьерство и други неблагоприятни фактори запасите на глухаря се стабилизират и увеличават, макар ръстът да е малък.

ДРЕБЕН ДИВЕЧ

– Заек – 435 947, увеличаване с 6364 (1.5 %) спрямо 2025 г.

– Фазан – 263 971, намаляване с 4582 (-1.7 %).

– Яребица – 339 608, намаляване с 14 244 (-4.2 %).

– Кеклик – 17 365, увеличаване с 291 (1.7 %).

Независимо от осъществяваното разселване се отчита намаляване на запасите от фазан и яребица и минимално увеличаване на запасите от див заек и кеклик. При-

чините за спада са постепенното изчезване на естествените местообитания най-вече в Северна България, браконьерството и разпространението на много хищници. За незначителното увеличаване на запасите на кеклика допринася ежегодното разселване в много малки количества на птици от вида.

Реалната численост на дребния дивеч във всички ловностопански райони ще бъде установена след провеждане на контролните есенни таксации.

ХИЩНИЦИ

Към настоящия момент страната обитават 3251 вълка, със 105 (3.2 %) повече, отколкото през 2025 година. Чакалът също е нараснал със 7084 индивида (8.0 %) и през 2026 г. наброява 88 941.

Запасът от лисица в страната е 54 536, като увеличаването спрямо 2025 г. е с 1909 индивида (3.5 %).

Всички ловностопански райони се обитават от 24 295 скитащи кучета. Ръстът спрямо 2025 г. е с 453 индивида (1.9 %).

При тази висока численост на хищниците се налага изводът, че без целенасочено регулиране на популациите им възпроизводството на дивеча ще бъде компрометирано.

През изминалата година като цяло здравословният статус на дивеча беше добър с изключение на вторични огнища на АЧС по дивите свине. Отделни огнища на болестта син език по преживните животни и инфлуенцата по птиците, установени в животновъдни обекти, представляваха потенциална опасност за част от дивите животни и птици. В началото на 2025 г. инфлуенца по птиците бе установена в производственото стопанство на ДЛС „Тракия“.

Стриктното спазване на мерките

за биосигурност е необходимо да продължи с цел недопускане/ограничаване на разпространението на заболявания по дивеча и поддържане на добър здравен статус.

И през 2026 г. работата по достигане на допустимите запаси и селекцията в популациите на едрия дивеч трябва да продължи, защото това е основна предпоставка за добиване на качествени трофеи.

Необходимо е упражняване на адекватен и ефективен контрол от страна на стопанисващите дивеча (ДГС, ДЛС и юридически лица) със съдействие на МВР по места срещу браконьерството, извършване на проверки по време на ловните излети за стриктно спазване на ЗЛОД и ППЗЛОД и действащата нормативна база, както и ефективна борба за намаляване на числеността на хищниците.

**Отдел „Ловно стопанство“
в ИАГ**